

Økologisk landbruk - overraskende bra for statskassen

Matthias Koesling,
Midtnorsk Økoring

Arealtilskuddet økobønder får anses av mange konvensjonelle yrkeskolleger som urettferdig. Og mange tror at det betales mye mer enn 110,-/150,- kroner per dekar. Det er gode grunner for at staten betaler et slikt arealtilskudd. På den ene siden er det knyttet en god del samfunnsnyttige effekter til økologisk drift, på den andre siden kan økologisk drift og salg av økologiske produkter føre til betydelige merinntekter for staten.

Hvordan er det mulig?

Mulig er merinntektene fordi økologiske produkter er dyrere i butikkene enn vanlige produkter. Når staten pålegger alle varer en merverdiavgift på 23%, betyr en høyere pris mer inntekt i statskassen.

Når vanlig lettmelk i en butikk på Nordmøre koster kr 8,90, inkluderer utsalgsprisen en merverdiavgift på kr 1,66. Økologisk lettmelk koster i samme butikk kr 12,90 og inkluderer en merverdiavgift på kr 2,41. I dette eksemplet får statskassen 75 øre mer per liter økologisk melk. Det er kanskje ikke det store beløpet per liter, men vi skal ta et regneeksempel som viser hvor mye det kan bli for en vanlig økologisk gard på Vestlandet.

Kr 48.700 mer i merverdiavgift

Har en økologisk gard en melkeleveranse på 65.000 liter årlig og all melk selges som økomelk i butikken, så betaler forbrukerne kr 156.600 (65.000 liter \cdot 2,41 kr) i merverdiavgift til staten. Hadde garden produsert konvensjonell melk hadde forbrukerne bare betalt kr 107.900 (65.000 liter \cdot 1,66 kr) i merverdiavgift. Differansen på kr 48.700 er merinntekten staten får fordi garden drives økologisk og produktet når fram som økologisk til forbrukeren.

Staten gir, staten tjener

En slik gard har ca.12 melkeyr og 150 dekar fulldyrka jord. For dette arealet får gardbrukerne kr 16.500 (150 daa \cdot 110 kr) i arealtilskudd. I vårt regneeksempel øker statens inntekter med kr 48.700, mens staten betaler til brukerne et tilskudd på kr 16.500 årlig. Saldoen er litt over kr 32.000 i merinntekter for statskassen. Vår eksempelgard øker dermed statsinntektene og får bare en tredjedel i form av arealtilskudd tilbake.

Litt mer om prissammensetning på økologiske og konvensjonelle varer kan du lese i HUMMELPOSTEN 4/97, side 30: «Hvordan kan økavarer konkurrere bedre på pris?»